

מדינת ישראל
משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה
מרכז ההשקעות

נוהל בחינת עמידה ביעדי כתב האישור וביטול כתבי האישור

נדון והתקבל בישיבת מנהלת מרכז ההשקעות מיום 22.11.2010 ואושרר במנהלת מרכז השקעות ביום 23.3.2011

רקע

1. א. במקרה שבעל כתב אישור לא קיים הוראה מהוראות החוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן - "החוק") או מהתקנות שהותקנו על פיו או לא ביצע את התוכנית המאושרת כולה או לא קיים תנאי מתנאי כתב האישור רשאית מנהלת מרכז ההשקעות, מכוח סעיפים 75 ו-75ב לחוק להחליט על -

- (1) עיכוב ההטבות ;
- (2) החזר ההטבות ;
- (3) התליית האישור ;
- (4) ביטול כתב האישור לעתיד או למפרע.

ב. ככלל, התלייה או ביטול של כתב האישור מחייבים החזר המענקים וההטבות האחרות (להלן - "ההטבות"). **מנהלת מרכז ההשקעות רשאית להחליט שיוחזרו חלק מההטבות או שלא יוחזרו כלל¹**, והכל באופן הבא -

(1) ביטול כתב האישור - בכל הנוגע להטבות המס - יכול שיהיה לעתיד או למפרע. ביטול למפרע משמעותו שיש להחזיר את כל הטבות המס שניתנו, ואולם המנהלה יכולה להחליט שיוחזרו חלק מהטבות המס או שלא יוחזרו כלל. ביטול לעתיד משמעותו שהטבות המס שניתנו לא יוחזרו, אך ממועד הביטול לא יינתנו עוד הטבות.

---

¹ מובהר כי לפי סעיפים 75(ב) ו-75ב(ג) לחוק במקרה שבו נוכחה המנהלה כי הושג אישור או מענק על יסוד הודעות כוזבות או מטעות בודעין, אין למנהלה שיקול דעת - עליה לבטל את כתב האישור למפרע ובעל כתב האישור מחויב להחזיר את כל ההטבות שקיבל (תוך 60 יום ובתוספת 100% מסכום המענק וכן הצמדה וריבית).

2) ביטול כתב האישור בכל הנוגע למענקים מחייב החזר מלא של המענקים, אלא אם החליטה המנהלה שיוחזרו חלק מהמענקים או שלא יוחזרו כלל.

2. מטרת נוהל זה הינה להגדיר את הנהלים ואמות המידה לפיהם תפעל מנהלת מרכז ההשקעות בבואה לדון בביטולים של כתבי אישור [סעיף 4.א.1] לעיל]. בהחלטות בנושאים דומים להחלטות בדבר ביטול כתב אישור, כגון עיכוב הטבות, החזר הטבות ללא ביטול וכיו"ב [סעיפים 1.א.1 - 3.א.1] לעיל] - יילקחו בחשבון שיקולים דומים לפי ההתאמה הנדרשת בנסיבות העניין.

3. הדיון במנהלה בביטול כתב האישור ייעשה רק לאחר שנשלחה לבעל כתב האישור התראה על הכוונה לדון בביטול כתב האישור במנהלה, בדואר רשום עם אישור מסירה ולאחר שחלפו לפחות 15 יום מקבלת ההתראה אצל בעל כתב האישור. הוראה זו תחול רק לגבי התראות שנשלחו ממועד פרסום הנוהל ואילך. לאחר חלוף 15 הימים ממועד מסירת ההתראה, תחליט המחלקה המקצועית / מחלקת הביקורת (להלן - "המחלקה המקצועית") במרכז ההשקעות אם יש מקום לדון בביטול כתב האישור במנהלה בהתאם לשיקולים שבסעיף 4 להלן. החליטה המחלקה המקצועית כי יש מקום לדון בביטול במנהלה, יופץ תסקיר המחלקה לחברי המנהלה לפני הדיון, תוך פירוט הנסיבות שהובילו לדיון בביטול. לתסקיר יצורפו:

- א. תגובת בעל כתב האישור להתראה, ככל שהוגשה.
- ב. סכום החוב, תוך פירוט הקרן והפרשי ההצמדה והריבית.
- ג. כל מסמך אחר שהמחלקה המקצועית ראתה לנכון לצרף.

העילות לדיון בביטול כתב האישור

4. השיקולים לדיון בביטול כתב אישור הינם כדלקמן:

א. התברר כי המפעל לא עמד בהוראה מהוראות החוק, או התקנות שהותקנו מכוחו או לא קיים תנאי מתנאי האישור על נספחיו (ובכלל זה הקצאת הון, דיווחים למרכז ההשקעות, תנאים מפורשים שנכללו כגון תנאי שיווק או מיקום המפעל וכיו"ב) או לא ביצע את התוכנית המאושרת, ואולם לעניין התוכנית המאושרת יחולו ההוראות הבאות:

ייבחן היקף עמידת בעל כתב האישור ביעדים העסקיים כפי שהופיעו בבקשה לאישור התוכנית, באופן הבא –

א. לגבי כתבי אישור שניתנו לפני תחילתו של תיקון 60 לחוק עידוד השקעות הון – ייבחן האם המפעל עמד בשיעור משוקלל של 80% משוקלל ביעדי ביצוע ההשקעות, עובדים, מכירות ויצוא לפי המשקולות המצורפות בנספח לנוהל זה.

לגבי כתבי אישור שניתנו לאחר תחילתו של תיקון 60 לחוד עידוד השקעות הון – ייבחן האם המפעל עמד בשיעור משוקלל של 80% ביעדי ביצוע ההשקעות, העובדים ומכירות (לפי המשקולות המצורפות בנספח לנוהל זה) ובשיעור של 100% ביעד היצוא, או 100% ביעד היצוא הקבוע

בחוק אם נמוך יותר ממה שנכתב בבקשה ובכפוף לכך שהמנהלה אישרה את ההפחתה מטעמים שיירשמו.

- א. עמד בעל כתב האישור ביעדים כמפורט לעיל – ייתן למחלקה המקצועית שיקול הדעת לבחון ולהחליט אם ניתן לראות בנסיבות העניין את בעל כתב האישור כאילו עמד במלוא היעדים, מנימוקים שיפורטו.
- ב. עמד בעל כתב האישור בפחות מ-80% מהיעדים כמפורט לעיל, אך לא פחות מ-60% מהיעדים עליהם הצהיר בבקשה ולגבי היצוא – לא פחות מהשיעורים שבסעיף קטן א לעיל, יידון הנושא בפני ועדת משנה של המנהלה, שחבריה יהיו:

מנהל מרכז השקעות, נציג משרד החקלאות במנהלה, נציג משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה במנהלה ובדיוניה ישתתפו נציג החטיבה המקצועית הרלוונטית, סגנית מנהל מרכז ההשקעות, מנהלת המחלקה המקצועית ונציגת הלשכה המשפטית.

ועדת המשנה תהיה מוסמכת לבחון ולהחליט אם ניתן לראות בנסיבות העניין את בעל כתב האישור כאילו עמד ביעדים, מנימוקים שיפורטו.

פרוטוקול ועדת המשנה יופץ לחברי המנהלה ותינתן להם ההזדמנות להודיע האם מבקשים שהנושא יידון במנהלה במליאתה.

- ג. עמד בפחות מ-60% מהיעדים עליהם הצהיר בבקשה, תבחן המנהלה ותחליט אם ניתן לראות בנסיבות העניין את בעל כתב האישור כאילו עמד ביעדים מנימוקים שיפורטו.

ב. המפעל, בעליו או מי מטעמם לא שיתפו פעולה עם מרכז ההשקעות או מי מטעמו (סירבו למסור נתונים שנתבקשו, הסתירו מידע חשוב וכו').

ג. כל שיקול אחר שראתה אותו המחלקה המקצועית כמצדיק ביטול כתב האישור.

השיקולים לדרישת החזר חלקי של המענקים ו/או ההטבות או ביטול ללא החזר

5. ככלל, אם התקיימו במפעל אחת או יותר מהעילות לביטול כתב האישור שצוינו בסעיף 4 לעיל, יבוטל כתב האישור למפרע עם החזר מלא של ההטבות. יחד עם זאת, המנהלה רשאית להחליט על החזר חלקי של ההטבות או על ביטול ללא החזר כלל,

בהתקיים נסיבות שונות, מהן ניתן ללמוד שכשלוך ביצוע התוכנית והתקיימות העילה לביטול כתב האישור נבעו מנסיבות שבעל כתב האישור לא יכול היה לצפותן במלואן או שקיימות נסיבות היכולות להצדיק החזר חלקי של ההטבות או ביטול ללא החזר, והכל בהתאם לאחת או יותר מהנסיבות שלהלן:

- א. שינוי מצב השוק.
  - ב. איבוד לקוח עיקרי.
  - ג. ירידה מהותית בשער החליפין אשר השפיעה על מחזור המכירות של המפעל.
  - ד. כניסת מתחרים.
  - ה. כניסה לשווקים חדשים שלא הצליחה.
  - ו. פיתוח שנכשל.
  - ז. כל סיבה אחרת שאינה תלויה בחברה.
- השתכנעה המנהלה כי התקיימה אחת או יותר מהנסיבות המפורטות בסעיפים א. – ז., רשאית המנהלה להחליט כי החזר ההטבות לא יהיה מלא כי אם חלקי או כי לא יידרש החזר כלל, ובלבד שהתקיימו כל התנאים הבאים:

- (1) המפעל פעל בתום לב.
- (2) המפעל שיתף פעולה באופן מלא עם מרכז השקעות ומסר נתונים ומסמכים שנתבקשו.
- (3) המפעל עמד בתנאי הקצאת ההון הנדרש בתוכנית.

במקרה של החזר חלקי או ביטול ללא החזר – השיקולים לקביעת היקף החזר

6. החליטה המנהלה כי קיימת הצדקה לדרוש החזר חלקי של ההטבות או לא לדרוש החזר כלל, ייבחן היקף החזר לפי מכלול השיקולים הבאים:
  - א. תקופת הפעלת התוכנית (תיבדק יחסיות תקופת הפעלה מתוך התקופה בה מחויב המפעל בהפעלה).
  - ב. היקף עמידת בעל כתב האישור בתנאי כתב האישור וביעדים העסקיים כפי שהופיעו בבקשה לאישור התוכנית.
  - ג. מידת ההשפעה של המפעל על האזור, בין היתר בהקשר של תעסוקת עובדים.
  - ד. כל נימוק אחר שהמנהלה תסבור שיש בו כדי להצדיק החזר חלקי או ביטול ללא החזר.
7. מובהר כי החזר חלקי יכול שייקבע הן לעניין שיעור ההטבות שעל בעל כתב האישור להחזיר והן לעניין שיעור ההצמדה והריבית שעל בעל כתב האישור להחזיר.

חתימת מנהל מרכז השקעות: _____

נספח א' – משקולות לבחינת עמידה ביעדים

להלן טבלה הכוללת את שיקלול הפרמטרים לבחינת שיעור העמידה ביעדים העסקיים במסלול מענקים לתעשייה:

יעדים לבחינה	לפני תיקון 60 עם תוכנית שיווק	לפני תיקון 60 ללא תוכנית שיווק	לאחר תיקון 60
השקעות	30%	35%	30%
עובדים	40%	45%	45%
מכירות	15%	20%	25%
ייצוא	15%	ללא	עפ"י החוק
סה"כ	100%	100%	100%

נספח ב' – משקולות לבחינת עמידה ביעדים לגבי בתי מלון ואטרקציות תיירותיות

מכיוון שישנה תנועתיות רבה בענף התיירות ונתונים אקסוגניים לחברה כגון מצב ביטחוני משפיעים רבות על הענף ומכיוון שמדובר בהשקעות הון בסכומים גבוהים, מוצע כי הפרמטר לבחינת שיעור העמידה ביעדים העסקיים בתוכנית במסלול מענקים לבתי מלון ואטרקציות תיירותיות יהיה ביצוע ההשקעות ביחס לתוכנית המאושרת.